

ЛИСТ ІЗ БРАЗІЛІЇ

Сусіди любі! Пише вам Олеся.
Ми всі здорові й добре нам ведеться.

Сім місяців отсе мовчали ми,
Аж на кінці вандрівки стали ми.

Серед лісів тут живемо в бараці
І маємо страшенно много праці.

Рубаєм дерева на сажень грубі —
Одно два дні довбем, сусіди любі!

За рік отак чень буде чистий морг,
То будем сіять. Живемо наборг.

Боргує нам уряд, покіль до свого,
Курузи, бульбу, сіль — і більш нічого.

Не розлучали нас і на п'ять хвиль...
До міста маємо п'ятнадцять миль.

В лісах, під горами... Та ми не ропчем,
Доріг нема, стежки, дасть біг, протопчем.

Та ви цікаві, як нам до води
Доїхалось, а потім аж сюди.

До Відня їхали спокійно вкупі;
У Відні нас три дні держали в цюпі.

Пустили нас, лиш пан якийсь від нас
Сім срібла взяв, що підписав нам пас.

З Понтеби завернули нас до Грацю,
Там три неділі мали з нами працю.

Писали до Стрия, Мостів і Кут.
А нам казали: «Зачекайте тут!»

Палазя там умерла від уроків,
А лікар німець мовив: «З браку соків».

Івась умер напевно від нічниць,
А лікар мовив: «Не плетіть дурниць!»

Та як ще Гриць, Оксанка, Рузя вмерли, —
Пустили нас: «Ідіть, куди наперли!»

До моря ми добрались без біди,
Лиш що до нас присілись два жида

І видурили від Баланди й Хмиза
По десять ринських за якісь авіза.

Та на одній пересідці якось
Згубився і пропав Юрків Антось.

В Генові ми сім неділь шифу ждали,
За містом в норах, як цигани, спали.

Поганий край! Докучив голод нам,
І гарячок понабирались там.

Сім штук дітей, Онищика, й Чаплиха,
І Хрущ старий там вмерли. Збулись лиха.

Було б нас більш померло, бо якась
На нас італьська пані завзялась

І випросила в короля свідоцтво:
Держать їх, аж їм вимре все жіноцтво.

Хрест божий з нами! Певно, се була
Якась безбожна упириця зла.

Бо справді, на жінок у тії доби
Ударили найгіршії хороби.

Та бог наслав на тую злюку бич:
Попавсь нам лепський русначок-панич,

Списав він лист від нас, слізьми облитий,
До їх там королеви Маргарити.

Все розповів: як нас тут трясця б'є,
Як відьма нічцю кров жіночу п'є,

Що тут дітей без корму сохне й плаче,
Як з відьмою король у гречку скаче...

І допомгло. Пустили нас як стій,
Урвалося поганій відьмі тій.

А як ми вже на корабель сідали,
То панича від нас арештували,

Немовбито він ошуканець єсть.
Він нам шепнув: «Се злої відьми месьть!

Мовчіть, бо пропадете всі дочиста!»
Ми — ша! Пропало наших ринських триста.

По морі ми плили без злих пригод,
Лиш хорував погано весь народ.

На морі вмерло дев'ять душ народу;
Їх замість погребу метали в воду.

Най бог боронить від такої тьми,
Як матері ридали за дітьми,

Коли їх риби довгі, мов ті балки,
Зубаті, чорні, рвали на кавалки!

В Бразилії ми теж зазнали зла:
Пропасниця лиха на нас зайшла.

Три місяці чекали ми на квіти:
Три хлопці вмерли тут і три кобіти.

П'ять хлопців до послуг продали ми,
А сім дівчат пішло в т а к і доми.

Про хлопців досі ми не мали вісти,
Дівчата раді: є що пити й їсти.

Що ж ще писать вам? Тут новин не гук:
П'ять душ нам досі вмерло від гадюк,

Тут по лісах блукають дикі люде,
Б'ють наших і їдять. І нам те, мабуть, буде.

Та, може, дасть нам бог іще підняться.
Було нас сорок, є ще вісімнадцять.

Одно лиш жаль, що вже по-руськи тут
Молиться ні балакать не дадуть.

На нас у місті крикнув Кандзюбінський:
«Nie wolno tutaj gadać po rusińskij!

Tu polski kraj i polski Bóg i król!
Po polsku gadaj albo gębę stul!»¹

Га, що ж, коли так острій ферлядунок,
Хай буде й так! Який нам тут рятунок?

Сим кінчимо. Прощайте! Ждіть від нас
Звісток, як нам заблисне ліпший час.